

T.C.

YARGITAY

9.HUKUK DAİRESİ

ESAS NO : 2022/3222

KARAR NO : 2022/3813

KARAR T. : 21/03/2022

**BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ KARARLARI ARASINDAKİ
UYUŞMAZLIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE DAİR**

TÜRK MİLLETİ ADINA

YARGITAY KARARI

1

I. BAŞVURU

Talep eden Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesi;

Dairenin 27/01/2021 tarih 2021/133 Esas 2021/136 Karar sayılı ilamında ve benzer kararlarında; işçi-işveren ilişkilerinden doğan uyuşmazlıklar konusunda arabuluculuğa müracaat halinde işçinin kalem kalem belirtmek suretiyle işçilik alacaklarını işverenden istemesinin ve bunun sonucu olarak işverenin işçinin bu taleplerini öğrenmesinin dava açıldığında işveren aleyhine temerrüt oluşturmayacağı veya arabuluculuk faaliyetinden doğan bu vakıanın ileride davada temerrüt tarihi olarak ileri sürülemeyeceği yönünde karar verildiğini, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesinin 15/09/2021 tarih 2019/4047 esas 2021/2282 karar sayılı, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesinin 07/12/2021 tarih 2020/651 esas 2021/3374 karar sayılı ilamları ile Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 30. Hukuk Dairesinin 09/11/2021 tarih 2021/2937 esas 2021/2821 karar sayılı ilamlarının da aynı yönde olduğunu, ancak Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin 30/06/2021 tarih 2020/1584 esas 2021/1855 karar sayılı ilamı ile Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 23/09/2021 tarih 2019/2770 esas 2021/2065 karar sayılı ilamlarında arabuluculuk görüşmeleri sırasında işçinin talep ettiği alacakları işverenin öğrendiği gerekçesiyle işveren aleyhine temerrüt oluşacağı ve bu temerrüt tarihlerinin dava sırasında ileri sürülebileceği hususlarının hüküm altına alındığını, arabuluculuk görüşmelerinin temerrüt oluşturmayacağı ve

bunun dava sırasında ileri sürülemeyeceği yönündeki Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 7.,9. ve 30. Hukuk Dairelerinin kararları ile arabuluculuk görüşmelerinin temerrüt oluşturacağı ve bunun dava sırasında ileri sürülebileceği yönündeki Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. ve 8. Hukuk Dairelerinin kararları arasında uyumsuzluk oluştuğunu beyan ederek, uyumsuzluğun 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 35/3 maddesi gereğince giderilmesini talep etmiştir.

II. BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ HUKUK DAİRELERİ BAŞKANLAR KURULU KARARI

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kurulu 07.02.2022 tarih ve 2022/3 sayılı kararı ile;

"1) Mahkememiz 5. Hukuk Dairesinin 2021/133-136 sayılı, 7. Hukuk Dairesinin 2019/4047-2021/2282 sayılı, 9. Hukuk Dairesinin 2020/651-2021/3374 sayılı ve 30. Hukuk Dairesinin 2021/2937-2891 sayılı kesin kararları ile mahkememiz 6. Hukuk Dairesinin 2020/1584-2021/1855 sayılı ve 8. Hukuk Dairesinin 2019/2770-2021/2065 sayılı kesin kararları benzer bakımından davalı işverenin hangi tarihte temerrüte düştüğü ve temerrüt faizinin hangi tarihten itibaren işletilmesi gerektiği konusunda aralarında uyumsuzluk bulunduğu anlaşıldığından bu uyumsuzluğun kesin olarak giderilmesi için 5235 Sayılı Kanunun 35.maddesi uyarınca Yargıtay 9. Hukuk Dairesine başvurulmasına,

2) Uyumsuzluğun kurulumuzca benimsenen raportör daire başkanının raporunda belirttiği gerekçeler uyarınca mahkememiz 6. ve 8. Hukuk Dairelerinin kararları doğrultusunda giderilmesinin hukuka uygun olacağının başkanlar kurulu görüşü olarak bildirilmesine "oy çokluğu ile karar verilmiştir.

2

III. BAŞVURU KONUSU UYUŞMAZLIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU KARAR

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesinin 27.01.2021 T, 2021/133 E., 2021/136 K. Sayılı kararı ile;

6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun "beyan ve belgelerin kullanılmaması" madde başlıklı 5. maddesi dikkate alındığında arabuluculuk görüşmeleri sırasında taraflarca ileri sürülen öneriler veya herhangi bir vakıa veya bir iddianın kabulünün açılacak bir davada delil olarak ileri sürülemeyeceği, bu hüküm karşısında arabuluculuk sürecinde ihtilafa konu olacak hakkında tarafların görüşmesinin 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 117. Maddesi bağlamında alacaklının borçluyu temerrüde düşürdüğü şeklinde değerlendirilemeyeceği gerekçesi ile davacı vekilinin bu yöndeki istinaf başvurusunun esastan reddine, davalı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığının yerinde görülmeyen istinaf başvurusunun da HMK'nın 353/1 -b. 1 maddesi gereğince esastan reddine, Kanunun 362/1-a maddesi gereğince kesin olmak üzere oy birliği ile karar verilmiştir.

IV. UYUŞMAZLIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU KARARLAR

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesinin 15.09.2021 T, 2019/4047 E., 2021/2282 K. Sayılı kararı ile;

Mahkemece arabuluculuk sürecinin bittiği tarihten itibaren faize hükmedilmiş ise de 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun, "beyan veya belgelerin

kullanılamaması" başlıklı 5. maddesi uyarınca hukuk davası açıldığında arabuluculuk faaliyeti dolayısıyla hazırlanan belgelere delil olarak dayanılamayacağı, bu kapsamda arabuluculuk belge veya görüşmelerindeki belgelere dayanılarak davalı tarafın temerrüde düşmüş kabul edilemeyeceği, dava tarihinden önce davalı temerrüde düşürülmediğinden ihbar tazminatı ile yıllık izin alacaklarına dava ve ıslah tarihlerinden itibaren faiz yürütülmesi gerekirken arabuluculuk sürecinin bittiği tarihten itibaren faiz yürütülmesinin hatalı olduğu gerekçesiyle davalının bu yöndeki istinaf başvurusunun kabulüne ve ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar verilerek, davanın kabulüne dair HMK'nın 362 1 (a) maddesi uyarınca miktar itibariyle kesin olmak üzere hüküm kurulmuştur.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 9 Hukuk Dairesinin 07.12.2021 T, 2020/651 E., 2021/3374 K sayılı kararı ile;

İş yargılaması yönünden dava şartı olarak düzenlenen arabuluculuğun, sistematik teknikler uygulayarak görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, tarafların çözüm üretmediklerinin ortaya çıkması hâlinde çözüm önerisi de getirebilen, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve kural ihtiyarı olarak yürütülen uyuşmazlık çözüm yöntemini ifade ettiği (6325 sayılı Kanun md. 2/b), arabuluculuğa ilişkin temel ilkelerden birinin de gizlilik olduğu, bir diğer temel ilkenin ise beyan veya belgelerin kullanılamaması ilkesi olup bu ilkenin, gizlilik ilkesini de tamamlayıcı nitelikte bir ilke olduğu, ayrıca arabuluculuk davetinin alacaklı tarafından değil arabulucu tarafından yapıldığı, arabuluculuk sürecinin tümüyle farklı ve kendine özgü bir süreç olup burada sürece taraflara daha özgür hareket etmelerini sağlamak üzere dokunulmazlık tanındığı, arabuluculuğa taraflarca hazırlama ilkesinin uygulanabildiği uyuşmazlıklar için gidilebildiği, anlaşma için hakkın sağlanmasının da şart olmadığı, bu noktada anlaşma için kesin ve belirli alacak taleplerinin ileri sürülmeyebileceği, burada açık ve belirli olan tek hususun uyuşmazlık için arabulucuya gidilmesi olduğu, bu nedenle arabuluculuk daveti ile arabuluculuk sürecinin temerrüde elverişli ihtar ile aynı nitelikte olmayıp aynı hukuki sonucu doğurmayacağı, faiz başlangıçlarının arabuluculuk aşaması temerrüt kabul edilmeyerek belirlenmesinin yerinde olduğu gerekçesi ile davacı tarafın istinaf başvurusunun esastan reddine, davalı tarafın istinaf başvurusunun da esastan reddine dair miktar itibariyle kesin olmak üzere karar verilmiştir.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 30. Hukuk Dairesinin 09.11.2021 T,2021/2937 E, 2021/2891K. Sayılı kararı ile;

Temerrüdün oluşması için açıkça bir alacak talebinin varlığının aranacağı, arabuluculuk dava şartının ise, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu ile getirilen bir kısım hukuki uyuşmazlıkların çözümü için öngörülen bir düzenleme olduğu, Kanunun 5. maddesine göre, taraflarca yapılan arabuluculuk daveti veya bir tarafın arabuluculuk faaliyetine katılma isteği, arabuluculuk faaliyeti esnasında taraflarca ileri sürülen öneriler veya herhangi bir vakıa veya iddianın kabulü ile sadece arabuluculuk faaliyeti dolayısıyla hazırlanan belgelerin, uyuşmazlıkla ilgili olarak hukuk davası açıldığında delil olarak ileri sürülemeyeceği, arabuluculuk sürecinin tümüyle farklı bir prosedür olup arabulucuya başvurulmuş olmasının karşı tarafın temerrüde düşürülmesi şeklinde yorumlanamayacağı, kaldı ki, somut uyuşmazlığın dava tarihi itibariyle arabuluculuğa tabi olmadığı anlaşılmakla davacı vekilinin bu yönü amaçlayan istinaf itirazının yerinde olmadığına kesin olarak karar verilmiştir.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin 30.06.2021 T, 2020/1584 E., 2021/1855 K. sayılı kararı ile;

Yargıtay İş Dairelerinin ve Dairenin kendi uygulamasına göre işçinin gönderdiği ihtarname ile sadece hakları sayarak miktar belirtilmemesi halinde temerrüt oluşabileceği, işçinin ihtarnamesinde belirttiği hakları hesaplayıp ödeme yükümlülüğünün işverene ait olduğu, hesaplama ve ödeme yükümlülüğü kendisinde olan işverenin miktarları kendisi belirlemek zorunda olduğundan işçi alacaklarında miktar belirtilmesinin temerrüt açısından zorunlu olmadığı, alacak türünün belirtilmesinin yeterli kabul edilmesi gerektiği, davacının alacaklarını ismen belirleyerek işverenle karşılıklı olarak müzakere ettiği arabuluculuk son oturum tarihinin temerrüt oluşturduğunun açık olduğu, mahkemece arabuluculuk son oturum tarihinin temerrüt tarihi olarak dikkate alınmasında hata olmadığı gerekçesiyle davalı tarafın bu yöndeki istinaf başvurusunun reddine, sair yönlerden istinaf başvurusunun kabulüne karar ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar verilerek davanın kısmen kabulüne dair kesin olmak üzere hüküm kurulmuştur.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 23.09.2021 T,2019/2770E., 2021/2065 K. Sayılı kararı ile;

Davacının davaya konu alacaklar yönünden arabulucuya başvurarak davalıyı temerrüde düşürdüğü, bu durumda kıdem tazminatı dışındaki alacaklara temerrüdün gerçekleştiği arabuluculuk anlaşmama son tutanak tarihi itibarıyla faiz işletilmesi gerektiği gerekçesiyle davacı tarafın bu yöndeki istinaf başvurusunun kabulüne, davalı tarafın sair yönlerden istinaf başvurusunun da kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar verilerek, davanın kısmen kabulü ile kıdem tazminatı dışındaki alacakların arabuluculuk son tutanak tarihinden itibaren faizi ile birlikte tahsiline kesin olmak üzere karar verilmiştir.

4

V. GEREKÇE

Başvuru konusu kesin nitelikteki bölge adliye mahkemesi kararları arasındaki uyumsuzluk, arabuluculuk son tutanak tarihinin temerrüt tarihi olarak kabul edilip edilmeyeceği noktasındadır.

Borçlu temerrüdü, borçlanılan edimin borca aykırı olarak geç ifa edilmesi olarak Özekes/M. Atalı. 163). Bu itibarla arabuluculuk son tutanağının, arabulucuya başvuran tarafın arabuluculuk başvurusundan haberdar olan diğer tarafa karşı yönelttiği ‘alacaklarının ödenmesi talebini içeren kesin bir irade açıklamasını’ içerdiği kabul edilmelidir. Borçlu temerrüdünde önemli olan alacaklının borçluya yaptığı ihtarın şekli değil, borcun ödenmesi isteğinin kesin ve açık biçimde ortaya konularak borçluya ulaştırılmasıdır.

Dairemiz uygulamasında, işçinin işverene yönelttiği ihtarda muaccel alacaklarını tek tek belirtmek kaydıyla ile işvereni temerrüde düşürebileceği, alacak miktarlarını ayrı ayrı belirtilmesinin zorunlu olmadığı kabul edilmektedir. Aynı husus arabuluculuk faaliyeti sonunda düzenlenen arabuluculuk son tutanağı yönünden de geçerlidir. Dava dilekçesinin talep sonucu kısmında bildirilen alacakların dava tarihinden önce arabuluculuk faaliyeti sırasında karşı taraftan talep edilmesi halinde, davalı tarafın arabuluculuk başvurusuna konu edilen alacaklar yönünden son tutanak tarihi itibarıyla temerrüde düştüğü ve talep edilen (kıdem tazminatı dışındaki) alacaklara bu tarihten itibaren faiz uygulanabileceği kabul edilmelidir. Bu sonuç davalı işverenin usulüne uygun davet edilmesine rağmen arabuluculuk görüşmelerine katılmadığı durumlarda da geçerlidir. Dairemizin yerleşik kararları bu doğrultudadır (Yargıtay

9. Hukuk Dairesi nin 17.02.2022 T. 2022/714 E, 2022/2010K; 24.02.2022 T, 2022/1527 E, 2022/2328 K; 24.02.2022 T, 2022/1417 E,2022/1421 K; 10.02.2022 T, 2022/799 E, 2022/1563 K; 31.03.2022 T.2022/3560 E., 2022/4257 K;23.03.2022 T. 2022/3190 E, 2022/3984 K sayılı kararları).

Açıklanan bu ilke ve esaslara göre başvuru konusu bölge adliye mahkemesi kararları değerlendirildiğinde, uyuşmazlığın Dairemiz uygulamasına uygun olan Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi'nin 30.06.2021 T, 2020/1584 E., 2021/1855 K. Sayılı kararı ile Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi'nin 23.09.2021 T,2019/2770 E., 2021/2065 K. Sayılı kararları doğrultusunda giderilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

VI. SONUÇ

1. Başvuru konusu uyuşmazlığın **"arabuluculuk faaliyeti sonunda arabuluculuk son tutanağının düzenlendiği tarih itibariyle temerrüdün gerçekleştiği, arabulucuya başvuran tarafça açılacak dava sonucunda hüküm altına alınan (kıdem tazminatı dışındaki) alacaklara arabuluculuk son tutanak tarihinden itibaren faiz uygulanabileceği'** yönündeki Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin 30.06.2021 T, 2020/1584 E., 2021/1855 K. Sayılı kararı ile Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 23.09.2021 T.2019/2770 E., 2021/2065 K. Sayılı kararları doğrultusunda giderilmesine, 2. Bölge Adliye Mahkemelerinin, 4857 sayılı İş Kanunu'ndan kaynaklanan uyuşmazlıkları incelemekle görevli ilgili hukuk dairelerine bildirilmesi için karardan bir suretin Hakimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğine gönderilmesine, 21/03/2022 günü oy birliği ile kesin olarak karar verildi.